

100 procent a jak dál?

Ve školských organizacích ČSM se hovoří o usneseníh a závěrech XI. sjezdu Komunistické strany Československa, o významných úkolech, které strana uložila Československému svazu mládeže, a o tom, jak budeme tyto úkoly plnit. Přitom se mezi členy i funkcionáři zvláště často ozývají otázky: „Jak to bude s členstvím v ČSM ve školách? Budou školské organizace Svazu masové nebo výběrové? Nebylo by vůbec lepší, udělat nějakou prověrku, zbavit se neaktivních členů a začít s prací znovu?“

Nebylo náhodou, že právě tyto otázky poutají tolik pozornosti. I když se ve Svazu mládeže ve školách sdráhuje naprostá většina a mnohde i sto procent žáků a studentů — nebo lépe řečeno právě proto —, je příslušnost a vztah některých členů ke Svazu mládeže, jejich aktivita stále nejpalčivějším problémem v životě organizací ČSM ve školách. Pro důkazy nemusíme daleko. Na výročních schůzích třídních organizací Svazu mládeže koncem minulého školního roku hovořilo nemálo správ o tom, že za svezáckou činnost ve třídě se skrývá snalivá práce jednono nebo dvou funkcionářů, a hluboký, nitím nerušený „spánek“ ostatních. Mnoho momentů z výročních schůzí svědčí i o tom, že nemálo členů Svazu se za dva nebo tři roky členství ještě ani neseznámilo se základními zásadami života naší organizace, nezná svoje povinnosti a práva a bez obtíží si plate (řeba třídní organizací ČSM a jakousi žákovskou samosprávou. Někdy je to dokonce ještě horší, než se na první pohled zdá: někteří jsou v koutku srdce převědčeni. Je — říkejte si, co chcete — ten Svez mládeže není jejich vlastní organizace, a v jakési inertitě „pro ně“, na jejímž dobrém chodu má nějak blavný ředitel a učitelé, kteří to musejí „hlásit výš“. Jak snadno pak z takového převědčeni roste rye, který je nejvíce odpuzující skvrnou na charakteru mladého člověka — dvojitá činnost, obojetnost. Jsou členem organizace, k níž svým bojem a obětmi kladly základy celé generace pokrokové mládeže, platí příspěvky, mám snad dokonce funkcí — ale dělám přitom všechno jen tak, aby se nekeřlo, a myslím si bestoho něco jiného. Upřímnost, jistě opravdového vztahu k organizaci, k jejímuž programu jsem se svým vstupem přihlásil — to jsou věci, které je u takových chlepců a děvčat marné hledat.

KOŘENY ZLA

Kořeny všeho tohoto zla není málo, a není také nijak snadné je rozplátat.

Dlouho bychom mohli hovořit o tom, že musel členové přistít do Svazu při hromadném přijímání v 8. třídě; nikdo jim nevyvěstil význam a smysl tohoto kroku, nepoučil je o nezákladních věcech, které má znát příslušný člen ČSM. Ze pohnutí pro vstup do Svazu pro ně byla jen představa, že je to jakási všeobecná studentská povinnost, nebo něčí „dobrá

rada“. Ze se legitimace ČSM může dobře hodit při maturitě, rozmlísování či přijímáním pohovoru na vysoké škole.

Ze za rok či dva jejich členství ve Svazu jim organizace v ničem neporadila a nepomohla a nic konkrétního od nich také nechtěla. Ze někteří „soudruzi učitelé i školští pracovníci rádi viděli v hlášeních škol v rubrice „organizovanost v ČSM“ to hezké ku-

late želo „100 procent“, a méně si již všimli toho, co se za ním skrývá.

Nad všemi těmito chybami a nedostatky se budeme muset v každé organizaci zamyslet a vstít si z nich poučení. Protoků dnes je jasné jedno: jestliže budeme tyto otázky i nadále trpě přecházet, jestliže ve školách nezvýšimo význam členství ve Svazu mládeže, nepostoupíme dál.

Před každým, kdo se převědčí o této pravdě, a rozhodl se avá-dět ji v život, se ovšem zcela nezbytně vyaotí otázka: „Cim zá-dít?“

POMŮŽE JEN TRPĚLIVÁ, CÍLEVĚDOMÁ PRÁCE

Nechybějí soudruzi, kteří si ne to našli velmi jednoduchý „recept“ — udělat prověrku, neaktivní členy prostě vykrátit, a tak dát organizaci znovu „do pořádku“. Ale postihlo by takové opatření skutečně jen ty, kteří si nezaslouží být členy Svazu mládeže? Vždyť za tu všetrannou „pasivitu“ zdaleka nemohou jen členové sami. Máme organizace, kde práce dosud byla málo bohatá a pestrá a v níž se většinou členové ani při nejlepší vůli nemohli nijak projevit. A co po takové prověrce dělat s desítkami těch, které jsme vyloučili?

Ne, prověrka, ani žádný jiný rychlý recept zde nic nezmůže. I dál platí stará pravda, že ve výchově může úspěch přinést jen trpělivá, cílevědomá práce a ne jednorázové administrativní opatření, byť by vypadalo seberadikálnější.

Avšak opakujeme-li znova a znova a dávno známé zásady, neznamená to, že by v nové situaci nedostávaly nový obsah. Právě naopak. Zlepšení dosáhneme jen soustavnou prací. Ale pojetí a praxi celé svezácké činnosti ve

školách je nutno v duchu závěrů XI. sjezdu strany a usnesení XI. pléna ÚV ČSM výrazně změnit.

Ty, kteří do ČSM nepatří, dělají hanbu jeho jménu a řídí se špatnými, škodlivými názory a morálkou, jež je cizí zásadám naší organizace, také budeme z ČSM vylučovat. Nedávno získali na Prámyslové škole slaboproudé elektrotechniky v Praze takovou zkušenost: svezácké organizace projednávala případ dvou studentů, kteří svým chováním hrubě porušovali a rozvraceli pracovní morálku na letní brigádě, a přijela ostré, ale spravedlivé rozhodnutí: vyloučit oba z ČSM. Zpráva o odvědnosti tohoto rozhodnutí byla vyvěšena na nástěnných novinách celoškolského výboru. A his: mezi těmi, kteří četli a diskutovali — a byl jich o každé přestávce pořádný blouček — se našli i „obhájeři“ — spoluzáci vyloučených — kteří rozhodnutí pokládali za

XI. sjezdu vyžadují, abychom ne přijímání do ČSM uplatnili i další, nová politická hlediska. Ve školských organizacích bychom měli do Svazu přijímat jen ty žáky a studenty, kteří v hlavních zásadách správně chápu poslání a úkoly svezácké organizace a kteří také činy prokazují, že si členství ve Svazu mládeže zaslouží. Najde v žádném případě o přeměnění školských organizací ČSM v úskou sektu vyvolených, o strážu jejich masového charakteru. Chceme však, aby školské organizace rostly a dosahovaly naprostě většiny mezi studenty svou aktivitou, politickou prací mezi všemi studenty a jejich postupným individuálním získáváním do Svazu.

A především se musí mnohé změnit v práci se členy Svazu mládeže. Nemělo by být jediného ohledce či důvěce, kteří by během prvních měsíců svého členství neměli možnost seznámit se se stanovami Svazu a nadovědět se alespoň to hlavní o úkolech, povinnostech i právech svezácké. A ochotně-li být opravdu důslední, nemáme nechat bez povšimnutí skutečnost, že ne aktivní, svezácké práci, ne plnící konkrétních úkolů ve školských organizacích se v nejnepříjemnějších případech podílí jen štvrtina až třetina všech členů. Což by se pro ty ostatní opravdu nanešel ve studijní, politické, výchovné, kulturní, sportovní a ostatní činnosti školské organizace alespoň drobný konkrétní úkol?

Bude třeba, abychom ve všech školských organizacích hovořili s každým jednotlivým členem, zhodnotili jeho práci a dohodli se i na tom, co dělá pro organizaci výkon, jaký úkol převezme. A potom se v celě další práci opřeme o školu, zdravě šdru svezácké ve školách a dokážeme se (řeba rozjet) s těmi, kterým naše velké společné dílo nebude po chuti.

MIROSLAV SMÍDAR.

přistít tvrdě a „nekolégálně“. Těmto „obhájcům“, kteří by chtěli, aby ve Svazu ve školách zůstalo vše při starém a kteří by kolem pořádné rošťárny chtěli z „kolégiality“ chodit po špičkách a s přetom na ústech, budeme muset mnohé znovu vyvěstít.

Zbavit se těch, kteří do naší organizace opravdu nepatří — to je ovšem jen jedno stránka věci.

ZÍSKÁVAT DO SVAZU INDIVIDUÁLNĚ

Vezměme třeba již samo přijímání do ČSM ve školách. Oduvažujme a budeme odskovat takové nesprávné levy, jako bylo mechanické přijímání celých tříd. Dnes však již jde o víc: závěry